

På trods af bogens gode intentioner og sympatiske udgangspunkt synes jeg, det er ærgeligt, at denne bog hverken kan siges at være en god debatbog – det er den simpelthen for højpandet til – eller et væsentligt bidrag rent medieforskningsmæssigt – det mangler den væsentlige refleksioner over medierspecifikke forhold til. Bogen ville have vundet meget, hvis forfatterne havde forfulgt den kilde, som de selv henviser til, nemlig Stuart Halls (1997): *Representation – Cultural representations and signifying practices*, Sage, London.

Hanne Løngreen, lektor, mag.art.,
The Intercultural Communication
Research Unit, Kommunikation, RUC.

Angharad N. Valdivia (ed.): *Feminism, Multiculturalism, and the Media: Global Diversities*, Thousand Oakes, California: Sage Publications, Inc., 1995, 332 sider, 255 kr.

De xenofobiske debatter om multietnicitet og multikulturalitet, der kraftigt understøttet af massemedierne raser i Danmark nutildags, kan endnu ikke sammenlignes med debatterne om samme emne, der raser i dagens USA. Måske fordi 'de andre' ikke fylder så meget i det befolkningsmæssige mønster her, som de gør i USA. Ikke desto mindre forekommer det mig, at der en pointe i at se nærmere på – og måske drage lære af – de mange amerikanske bøger om sammenhængen mellem identitetspolitik og massemedier i det multikulturelle samfund, der som en styrt sø oversvømmer det globale – og dermed også det danske bogmarked. Et udmærket eksempel på en sådan bog er antologien som jeg her skal anmelde: *Feminism, Multiculturalism, and the Media: Global Diversities*, redigeret af den amerikanske feminist og medieforsker Angharad N. Valdivia.

Antologiens bidragsydere er en række amerikanske og canadiske medie-, kommunikation-, og kulturforskere af diverse etniske oprindelser. De identificerer sig alle som feminister – vel at mærke som feminister tilhørende grupper uden for den amerikanske mainstream feminisme, hvor hvide, vestlige, heteroseksuelle, middelklassekvinder i academia sætter normen. Med udgangspunkt i politisk feminisme, hvor der fokuseres på forskelle mellem – og – i kvinder, fremkommer antologiens bidragsydere med et nyt perspektiv på forholdet mellem massemedierne og magthierarkier i det multikulturelle samfund. I bogens forskellige artikler kommer de helt ind i

de mørkeste kroge af det amerikanske samfund og belyser emner og problemstillinger, der ellers sjældent bliver debatterede i det nordamerikanske samfunds magtrum.

Antologien er inddelt i tre hovedafsnit hvorunder tretten artikler er grupperede i henhold til tematisk indhold. I det første hovedafsnit, »The Production of Interventions«, beskriver en række forfattere i fem artikler, hvorledes det ved hjælp af personlig erfaring er lykkedes dem at intervenere i diverse institutioners dominerende diskurser. Under titlen »(Con)Textual Analysis« samler antologiens andet hovedafsnit fem forskellige artikler i hvilke forfatterne tekstualiserer den Nordamerikanske mediakulturelle kontekst. Det strukturerende princip i antologiens sidste tre artikler, der er samlet under titlen »Combining Methodologies and Narratives«, er en kombination af diverse metodologier og fortolkningsstrategier hentet fra medie-, køn-, og kulturforskning samt repræsentationer af forskellige minoritetsgruppers levede erfaring.

Som bogens redaktør indledningsvis fortæller, er det en af antologiens primære formål at fremanalysere, og fremskrive et netværk af dynamisk af tværkulturelle og tværetniske relationer der rækker tværs igennem og ud over det amerikanske samfund: en global mangfoldighed af forskellig(artet)hed og uens(artet)hed. I amerikansk kontekst rummer konceptet 'diversity' dog endnu en vigtig betydning, idet det står for et institutionaliseret forbud mod diskriminering af minoritetsgrupper. Bogens forfattere fremskriver en lang række af de synlige og skjulte forvrængningsmekanismer, der træder i funktion, når det drejer sig om maskere, hvorledes der til stadighed diskrimineres imod mennesker på grundlag af farve, klasse, eller køn i det multietniske amerikanske samfunds hierarkiske magtrum. I medieanalytisk sammenhæng hænger en af antologiens mest vedkommende pointer netop sammen med de før nævnte synlige og skulte forvrængningsmekanismer, idet bidragsyderne, én som alle, gør opmærksom på, at de amerikanske mainstream-massemedier hverken kan – eller vil – rumme det multikulturelle og multietniske samfunds mangfoldighed af forskelle. Således repræsenterer antologien et skarpt opgør med de amerikanske massemediers groft forenkledede repræsentation af de forskelle der betinger og konstituerer enkelt-individer og grupperes særegenhed. Samtidig er den et forsøg på at give stemme til nogle af de grupper, der enten bliver tiet ihjel, eller repræsenterede i forvrængede og karikerede stereotyper i massemedierne.

Således sætter forfatteren Marguette Moritz i artiklen »Lesbian Chic: Our fifteen Minutes of Celebrity« spørgsmålstejn ved den positive betydning af massemediernes – og her især tv's selektive »markedsføring« af enkelte celebre lesbiske kvinder. Kan det betragtes som en større landvinding for en ældre, farvet, lesbisk arbejderkvinde fra en lille flække i staten Idaho, at tvstjernen Roseanne fra den transnationale tv-serie af samme navn får lov at give en kvindelig medspiller et seksualiseret kys på munden i en af seriens episoder? Og hvad betyder det for en ung, lesbisk, studerende af asiatisk eller latino oprindelse på et af østkystens mest reaktionære 'hvide' universiteter, at en kendt hvid kvinde som f.eks. Cindy Crawford 'springer ud' som lesbisk, og kommer på forsiden af alle nationens trykte medier? Ifølge artiklens forfatter nul og niks! Eller hvad værre er, denne form for selektiv repræsentation af enkelte lesbiske kvinder repræsenterer en usynliggørelse af et krydsfelt af forskelle der går på tværs af køn, kultur, etnicitet, seksuelt tilhørsforhold og social- og topografisk placering: kort sagt, en usynliggørelse af 'everywoman'. Mortiz' konklusion er at der bag massemediernes stærkt forenklede billeder af lesbiske kvinder, og deres tilsyneladende åbenhed overfor lesbisk anderledeshed skjuler sig gammelkendte størrelser som homofobi og xenofobi.

I artiklen »News Coverage of Ethnic and Gender issues in the Big Dan's Rape Case« tegner Liza M. Cuklanz et billede af en retssag i hvilken de anklagede aldrig fik chancen for at få en 'fair' retssag – på grund af nyhedspressens formidling af sagen. Når jeg henviser til Cuklanz artikel, er det ikke kun fordi den er spændende, og kan tjene som et godt grundlag for en debat om massemediernes indflydelse på retssager, men også fordi den på eksemplarisk vis illustrerer en af bogens allerede tidligere omtalte hovedpointer, nemlig at massemedierne (som oftest) ikke er interesserede i at formidle et nuanceret og dynamisk 'billede' af forskellene mellem – og i – de enkeltpersoner eller grupper på hvem de fokuserer.

Kort fortalt drejer sagen sig om en lille obskur by i Massachusetts der i marts 1983 pludselig bliver centrum for de amerikanske massemediers opmærksomhed for en kort, men hektisk periode. En ung kvindelig gæst bliver i cafeen Big Dan's Tavern voldtaget af to mænd, mens en gruppe stamgæster hepper voldsmændene op. På grund af de tilstedeværende stamgæsters afstumpede opførsel under forbrydelsen bliver sagen hurtigt til et mediehit. Den får ligeså hurtigt en usædvanlig drejning, idet mediernes formidling af den for de

tiltalte mænds vedkommende helt kommer til at dreje sig om deres etniske oprindelse, og status som arbejdsløse, mens det for det kvindelige offers vedkommende kun kommer til at dreje sig om hendes status som kvinde – og især som mor. At hun også kommer fra en etnisk minoritetsgruppe, fra arbejderklassen, er enlig mor, arbejdsløs, stamgæst på cafeen, og ydermere kender de mænd, der voldtog hende, er facts, der bliver fortiet af pressen. Ikke, som man kunne forvente, fordi disse pointer er uvedkommende for sagen, men for at fastholde kvindens status som et offer for en gruppe 'fremmedes' voldelige – og *uamerikanske* – adfærd. Alle – undtagen måske lige de anklagede – havde på netop det tidspunkt brug for et 'hvidt' offerlam. Og de fik det – af pressen. Som følge af nyhedspressens forudindtagede og forvrængede billede af retssagen blev den – ifølge forfatteren – 'virkelige skyldige i sagen, nemlig den eksisterende patriarkalske og racistiske samfundsorden, om jeg så må sige, 'hvidvasket'.

Alt i alt er bogens artikler velskrevne, gennemarbejdede og indholdsrige, og sammenhængen mellem det overordnede tema og artiklerne er eksemplarisk. Og selvom artiklerne er skrevet ind i en feministisk sammenhæng og nordamerikansk kontekst lægger de, som allerede nævnt, efter min mening op til spændende og vigtige debatter – også herhjemme. Man kunne måske have ønsket sig lidt færre løftede pegefingre, og lidt mindre 'politisk korrekthed'. Men – det er kun små – og måske uundgåelige – skavanker i en ellers udmærket og læseværdig artikelsamling.

*Hanne Chone, ekstern lektor,
Scandinavian Media, Gender,
and Cultural Studies, Aarhus Universitet*

Nye skrifter om unge og medier

Kirsten Drotner et al.: *Øjenåbnere*. Dansk-lærerforeningen, 1996, 207 sider, 250 kr.

Kirsten Drotner et al.: *Tankestreger*. Borgen/Medier, 1997, 172 sider, 198 kr.

Torben Fridberg et al.: *Mønstre i mangfoldigheden*. Borgen/Medier, 1997, 139 sider, 148 kr.

»Unge og medier har altid været godt stof i den offentlige debat«. Sådan indledes beskrivelsen af forskningsprojektet »Ungdomsmedier og kulturel identitet«, der er blevet udført af Center for Ungdomsmedier. Og den foreliggende skrifts-